

**UCHWAŁA NR II/16/2014
RADY MIEJSKIEJ W DARŁOWIE**

z dnia 29 grudnia 2014 r.

**w sprawie przyjęcia raportu monitorującego Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych
Miasta Darłowo na lata 2008 - 2013**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym (t.j. z 2013 r. poz. 594, poz. 645, poz. 1318, z 2014 r. poz. 379 i poz. 1072) oraz uchwały Nr XIII/156/08 Rady Miejskiej w Darłowie z dnia 22 lutego 2008 r. w sprawie przyjęcia Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Darłowo na lata 2008 - 2013, Rada Miejska w Darłowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się raport monitorujący Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Darłowo na lata 2008 - 2013.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Darłowie

Krystyna Sokolińska

Załącznik do Uchwały Nr II/16/2014
Rady Miejskiej w Darłowie
z dnia 29 grudnia 2014 r.

**Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów
Społecznych Miasta Darłowo
na lata 2008-2013
– RAPORT MONITORINGOWY**

2014

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
1. METODOLOGIA PRZYGOTOWANIA RAPORTU.....	4
2. OCENA STOPNIA WDROŻENIA ZAPISÓW STRATEGICZNYCH	6
3. PODSUMOWANIE.....	31
4. REKOMENDACJE.....	35

WPROWADZENIE

W procesie planowania strategicznego niezbędnym elementem jest monitoring, który pozwala stwierdzić, czy wyznaczone działania zmierzają w słusznym kierunku i przynoszą zakładane zmiany. Polega on na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już zadań, a jego celem jest zapewnienie zgodności realizacji zapisów strategicznych z wcześniejszymi założeniami.

Podstawowym dokumentem w procesie monitoringu zapisów Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych jest raport monitoringowy. Wskazuje on stopień wdrożenia dokumentu na danym etapie, stanowiąc jednocześnie podstawę do dokonywania oceny wdrażania strategii w latach następnych oraz podejmowania ewentualnych działań korygujących i wszelkich prac mających na celu aktualizację obowiązującej bądź opracowanie nowej strategii.

Raport zawiera ocenę skuteczności polityki społecznej prowadzonej w gminie. Jest dokumentem, który stanowi, w razie konieczności, podstawę do jej zmiany, tak by stała się bardziej racjonalna i wychodziła naprzeciw aktualnym potrzebom mieszkańców gminy.

1. METODOLOGIA PRZYGOTOWANIA RAPORTU

Niniejszy raport, dotyczący Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Darłowo na lata 2008-2013, został przygotowany w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Darłowie przy merytorycznym wsparciu Ośrodka Kształcenia Służb Publicznych i Socjalnych – Centrum AV w Częstochowie (pomoc zewnętrzna polegała głównie na doradztwie i systematyzacji układu głównych elementów wypracowanego dokumentu). Obejmuje on sześć lat realizacji zapisów dokumentu, od roku 2008 do roku 2013.

Raport składa się z trzech zasadniczych części. Pierwsza zawiera opatrzone komentarzami wykresy, obrazujące stopień wdrożenia poszczególnych kierunków działań wyznaczonych w ramach celów strategicznych i operacyjnych przyjętych w strategii. Ocena poziomu realizacji zapisów strategicznych została dokonana przez Zespół Oceniający, powołany przez dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. W jego skład weszli pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz przedstawiciele innych podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji.

Członkowie Zespołu Oceniającego zostali wyposażeni w siedmiopunktową skalę oceny stopnia wdrożenia każdego z kierunków działań, zapisanych w części programowej strategii. Skala ta zawierała następujące oceny:

- 1 – nie rozpoczęto wdrożenia,
- 2 – rozpoczęto przygotowania do wdrożenia,
- 3 – zaawansowane przygotowanie do wdrożenia,
- 4 – rozpoczęte wdrożenie,
- 5 – częściowe wdrożenie,
- 6 – zaawansowany stopień wdrożenia,
- 7 – pełne i skuteczne wdrożenie.

Wybór właściwej oceny ze skali mógł odbywać się w drodze uzgadniania stanowiska pomiędzy członkami Zespołu Oceniającego, a gdy jego wypracowanie nie było możliwe, daną kwestię rozstrzygało głosowanie. Po dokonaniu właściwego wyboru członkowie Zespołu Oceniającego przedstawiali jego pisemne uzasadnienie.

Oceny dokonane przez członków Zespołu Oceniającego zostały w tej części raportu skonfrontowane z danymi obiektywnymi pozyskanymi z instytucji i organizacji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców. Dane te miały m.in.

postać wskaźników, których zestaw został przygotowany na potrzeby raportu. Obejmował on m.in. następujące wskaźniki:

- Wysokość wydatków (w zł.) na pomoc społeczną w latach 2008-2013
- Beneficjenci MOPS-u objęci pomocą z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w latach 2011-2013
- Liczba i rodzaj placówek oświatowych oraz liczba dzieci i uczniów do nich uczęszczających
- Dzieci objęte dożywianiem w mieście w latach 2011-2013
- Zasoby mieszkaniowe gminy w latach 2011-2013
- Liczba pracowników MOPS -u uczestniczących w szkoleniach
- Organizacje pozarządowe w Darłowie w 2013 roku
- Beneficjenci korzystający z pomocy społecznej z powodu ubóstwa i bezrobocia w latach 2011-2013
- Pomoc finansowa i rzeczowa świadczona przez MOPS w latach 2011-2013
- Bezrobotni w Darłowie w latach 2008-2013
- Beneficjenci MOPS-u objęci pomocą z powodu bezdomności w latach 2011-2013
- Struktura wiekowa mieszkańców gminy w latach 2008-2013
- Struktura wiekowa beneficjentów systemu pomocy społecznej w latach 2008-2013
- Beneficjenci korzystający z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2011-2013
- Pomoc w postaci usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych świadczona przez MOPS w latach 2011-2013
- Wysokość środków finansowych przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień w gminie w latach 2011-2013
- Liczba wniosków rozparzonych przez MKRPA dotyczących skierowania na leczenie odwykowe osób uzależnionych, liczba wniosków skierowanych do Sądu o przymusowe leczenie, liczba spraw skierowanych do prokuratury w związku z przemocą w rodzinie oraz liczba kontroli punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych w danym roku

Druga część raportu ma charakter opisowy i zawiera podsumowanie dotychczasowego wdrażania zapisów strategicznych. Uwzględnia ono, obok bezpośredniego odniesienia się do poziomu realizacji działań wyznaczonych w ramach poszczególnych celów (obszarów)

strategicznych, opinie przewodniczącego Zespołu Oceniającego lub jego przedstawiciela na temat napotkanych trudności podczas wdrażania strategii, największych osiągnięć związanych z realizacją zapisów strategicznych, oraz przedsięwzięć, których nie udało się zrealizować w trakcie dotychczasowego wdrażania strategii. Zawiera ona również informacje na temat programów i projektów zrealizowanych i realizowanych w ramach strategii.

Ostatnią część raportu stanowią rekomendacje, które zostały sformułowane przez Zespół Oceniający w odniesieniu do stopnia wdrożenia zapisów strategicznych, zawierające propozycje podjęcia, kontynuowania i zintensyfikowania niektórych działań wyznaczonych w ramach strategii.

2. OCENA STOPNIA WDROŻENIA ZAPISÓW STRATEGICZNYCH

Założenia polityki społecznej miasta Darłowo, sformułowane w Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych, zostały ujęte w formie misji – „Darłowo miastem silnych rodzin i aktywnych mieszkańców solidaryzujących się z grupami zagrożonymi wykluczeniem i marginalizacją społeczną” oraz celów strategicznych, operacyjnych i kierunków działań. Poniżej zostały przedstawione oceny stopnia wdrożenia poszczególnych kierunków działań, które wyznaczono w ramach celów strategicznych i operacyjnych przyjętych w dokumencie strategicznym.

Praca Zespołu Oceniającego została zaprezentowana w formie graficznej dla lepszego zobrazowania poziomu realizacji zapisów strategicznych. Pod każdym z celów strategicznych umieszczone zostały wykresy w postaci koła sterowego. Na osiach odnoszących się do poszczególnych kierunków działań umieszczono oceny wybrane przez Zespół Oceniający.

Cel strategiczny 1:

Tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny

Cele operacyjne 1-3:

1. Pomoc w likwidacji przyczyn dysfunkcji oraz wspieranie i usprawnianie systemu wsparcia dla rodziny: psychologicznego, prawnego, socjalnego.
2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju zgodnie z ich potrzebami i przysługującymi im prawami.
3. Współpraca z instytucjami i organizacjami zajmującymi się opieką i pomocą rodzinie.

Wykres 1. Ocena kierunków działań wyznaczonych w ramach celu strategicznego 1 i celów operacyjnych 1- 3

Przed dokonaniem oceny kierunków działań warto przedstawić informacje na temat wielkości środków przeznaczanych w gminie Darłowo na pomoc społeczną w ostatnich sześciu latach. Zawiera je poniższa tabela.

Tabela 1. Wysokość wydatków (w zł.) na pomoc społeczną w latach 2008-2013

Rok	Wysokość wydatków na zadania własne gminy	Wysokość wydatków na zadania zlecone gminie	Wysokość wydatków ogółem
2008	3 073 4548	3 084 559	6 158 017
2009	3 571 863	3 270 709	6 842 572
2010	3 849 438	3 622 817	7 472 255
2011	3 880 052	3 969 881	7 849 933
2012	3 930 767	3 847 763	7 778 530
2013	4 368 210	3 563 202	7 931412

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-3:

1. Zintensyfikowanie i rozwój form pracy socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci ze środowisk niewydolnych wychowawczo, polegającej na

- diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo-wychowawczej, zaniedbań względem dzieci,
- diagnozie – ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym.

Podkreślając wagę doskonalenia narzędzi pracy socjalnej i podnoszenia kwalifikacji przez pracowników sektora pomocy społecznej, ZO wdrożenie w/w kierunku ocenił na 3 (zaawansowane przygotowanie do wdrożenia).

Poniższa tabela zawiera dane dotyczące liczby beneficjentów MOPS w Darłowie objętych pomocą społeczną z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w latach 2011-2013.

Tabela 2. Beneficjenci MOPS objęci pomocą z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w latach 2011-2013

Rok	Liczba rodzin objętych pomocą	Liczba osób w rodzinach objętych pomocą
2011	143	516
2012	139	469
2013	168	523

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie.

2. Rozwój specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego dla rodzin naturalnych, zastępczych, a także terapii rodzinnej.

Stwierdzono brak terapeuty rodzinnego oraz psychologa dziecięcego w ramach pomocy świadczonej przez MOPS. ZO ocenił stopień wdrożenia powyższego kierunku działania na 1 (nie rozpoczęto wdrożenia).

3. Prowadzenie grup wsparcia i grup samopomocowych.

Z inicjatywy MOPS w Darłowie powstały 2 grupy spotkaniowe: dla osób z zaburzeniami psychicznymi: „Niezapominajka” oraz dla osób w wieku poprodukcyjnym „Tęcza”. Obie grupy przekształciły się z czasem w kluby i weszły w skład Stowarzyszenia na Rzecz Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu „Otwarte Drzwi”. Podkreślając

konieczność rozszerzenia działalności w tym zakresie, ZO wdrożenie tego kierunku ocenił na 3 (zaawansowane przygotowanie do wdrożenia).

4. Zwiększenie dostępu do bezpłatnej lub taniej opieki nad dziećmi dla pracujących oraz podnoszących swoje kwalifikacje zawodowe osób samotnie wychowujących dzieci, m.in. podjęcie działań w kierunku utworzenia przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej grupy przedszkolnej dla dzieci w wieku 3-6 lat.

Ze względu na brak efektywnych działań w tym zakresie, ZO wdrożenie tego kierunku ocenił na 1 (nie rozpoczęto wdrożenia).

5. Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci i młodzieży z rodzin ubogich poprzez: organizowanie i finansowanie dożywiania w trakcie nauki w szkole, zapewnienie odzieży odpowiedniej do pory roku i wyposażenia w artykuły szkolne, organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego i zimowego oraz organizowanie akcji charytatywnych dla pozyskiwania środków na pomoc dzieciom.

Tabela 3. Liczba i rodzaj placówek oświatowych oraz liczba dzieci i uczniów do nich uczęszczających w danym roku

Rok	Przedszkola		Szkoły Podstawowe		Gimnazja		Szkoły ponadgimnazjalne	
	Liczba placówek	Liczba dzieci	Liczba placówek	Liczba uczniów	Liczba placówek	Liczba uczniów	Liczba placówek	Liczba uczniów
2008	6	364	2	761	2	478	1	316
2009	6	368	2	729	2	457	1	303
2010	6	413	2	714	2	425	1	290
2011	6	444	2	693	2	395	1	296
2012	7	532	2	702	2	367	1	315
2013	7	532	2	702	2	347	1	315

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie.

W ramach powyższego kierunku działań MOPS udzielał pomocy rzeczowej, którą w latach 2011-2013 objęto ogółem 418 dzieci. Polegała ona na przyznawaniu paczek świątecznych, organizowaniu zbiórek odzieży, sprzętów szkolnych i domowych oraz żywności. Prowadzono dożywianie uczniów w formie obiadów w stołówkach szkolnych we wszystkich typach szkół (realizowane w ramach rządowego programu „Pomoc Państwa

w zakresie dożywiania”), organizowano i finansowano stacjonarne formy wypoczynku letniego i zimowego, dofinansowywano wycieczki i inne imprezy dla dzieci, pozyskiwano sponsorów na pomoc dzieciom i młodzieży.

W ramach świetlicy środowiskowej „Bezpieczna Przystań” organizowano zajęcia i opiekę dla dzieci, zarówno w czasie roku szkolnego, jak i podczas ferii i wakacji.

ZO ocenił stopień wdrożenia powyższego kierunku działania na 6 (zaawansowany stopień wdrożenia).

Dane na temat dzieci objętych dożywianiem przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Dzieci objęte dożywianiem w mieście w latach 2011-2013

Rok	Liczba dzieci objętych dożywianiem	Wielkość środków finansowych przeznaczonych na dożywianie dzieci
2011	264	230 585 zł.
2012	215	230 814 zł.
2013	217	310 031 zł.

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie.

6. Wspieranie działań mających na celu tworzenie na terenie miasta mieszkań socjalnych przeznaczonych w szczególności dla rodzin w kryzysie, samotnych matek i osób pozbawionych dachu nad głową.

Z uwagi na dużą skalę potrzeb w zakresie mieszkalnictwa, w tym socjalnego, wdrażanie tego kierunku ZO ocenił na 4 (rozpoczęte wdrożenie). Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Zasoby mieszkaniowe gminy w latach 2011-2013

Lata	2011	2012	2013
Liczba mieszkań komunalnych	270	257	255
Liczba osób mieszkających w mieszkaniach komunalnych	717	719	629
Liczba mieszkań socjalnych	68	69	71
Liczba osób mieszkających w mieszkaniach socjalnych	182	171	163

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie.

7. Zapewnienie warunków do realizacji programów socjoterapeutycznych – podjęcie działań w kierunku utworzenia na terenie miasta świetlicy socjoterapeutycznej.

W Darłowie działa tylko świetlica miejska, która nie oferuje pomocy w zakresie socjoterapii. Wdrażanie tego kierunku oceniono na 2 (rozpoczęto przygotowania do wdrożenia).

8. Podejmowanie inicjatyw i nowatorskich rozwiązań na rzecz ochrony macierzyństwa i dziecka w rodzinie.

Stwierdzono nieefektywne wykorzystanie istniejących warunków lokalowych, kontraktów socjalnych i partnerstw oraz brak wyznaczonego pracownika odpowiedzialnego za ten zakres pomocy. ZO ocenił wdrażanie tego kierunku na 1 (nie rozpoczęto wdrożenia).

9. Szkolenie i podnoszenie kwalifikacji kadry specjalistów do pracy z rodziną oraz w zakresie zaspokojenia potrzeb dzieci w placówkach.

Uznano, iż pracownicy socjalni w zbyt małym stopniu korzystają z dostępnej oferty szkoleń. Wdrożenie tego kierunku ZO ocenił na 4 (rozpoczęte wdrożenie).

Tabela 6. Liczba pracowników MOPS uczestniczących w szkoleniach

Rok	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach
2008	10
2009	11
2010	8
2011	6
2012	11
2013	8

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie.

10. Tworzenie interdyscyplinarnych zespołów specjalistów do spraw interwencji w sytuacjach zagrażających dzieciom i młodzieży.

Od 2011 roku w Darłowie istnieje powołany zarządzeniem Burmistrza Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie. Niezależnie od tego faktu ZO wdrażanie tego kierunku ocenił na 1 (nie rozpoczęto wdrożenia).

11. Rozwój nowych form działań osłonowo aktywizujących na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Podkreślono brak profesjonalnych placówek wsparcia dziennego i nie stwierdzono rozpoczęcia tego kierunku – ocena 1 (nie rozpoczęto wdrożenia).

12. Tworzenie i wdrażanie programów w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Działania w tym kierunku oceniono na 4 (rozpoczęte wdrażanie), ale jednocześnie podkreślono konieczność zapewnienia zaplecza do realizacji w/w zadań.

13. Zapewnienie dzieciom i młodzieży szerszego dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, m.in. poprzez zwiększenie liczby zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych (zajęcia muzyczne, plastyczne, turnieje sportowe, wycieczki), tworzenie nowych miejsc spędzania czasu wolnego – zaplecza sportowo-rekreacyjnego, placów zabaw, świetlic osiedlowych, podjęcie działań w kierunku utworzenia na terenie miasta nowej siedziby Domu Kultury.

Oceniając dotychczasowe działania w tym zakresie, nie zgłoszono zastrzeżeń i przyznano notę 6 (zaawansowane wdrożenie).

14. Wykorzystanie potencjału partnerów społecznych w realizacji pomocy dziecku i rodzinie.

MOPS w Darłowie współpracuje z wieloma instytucjami, które mają za cel swojego działania pomoc dziecku i rodzinie. Są to między innymi: PCPR w Sławnie, Caritas, PKPS, Darłowskie Centrum Wolontariatu, Koszaliński Bank Żywności oraz inne organizacje pozarządowe. Działania w ramach tego kierunku ZO ocenił na 6 (zaawansowany stopień wdrożenia).

Program współpracy samorządu miasta z organizacjami pozarządowymi przyjmowany jest corocznie przez Radę Miejską Darłowa (po uprzednio przeprowadzonych konsultacjach). Poniższa tabela przedstawia wykaz organizacji pozarządowych, które działały w Darłowie na koniec 2013 roku.

Tabela 7. Organizacje pozarządowe w Darłowie w 2013 roku

Lp.	Nazwa organizacji	Adres organizacji
1.	Caritas Parafii p.w. M.B. Częstochowskiej	ul. Franciszkańska 4 76-150 Darłowo

2.	Caritas Parafii p.w. św. Gertrudy	ul. D. Tynieckiego 23 76-150 Darłowo
3.	Darłowska Lokalna Grupa Rybacka w Dorzeczu Wieprzy, Grabowej i Unieści	ul. Wilków Morskich 17 76-150 Darłowo
4.	Darłowski Klub OYAMA KARATE	ul. Osiedle Zwycięstwa 6/4 76-160 Darłowo
5.	Darłowski Młodzieżowy Klub Sportowy „Delfin”	ul. WOP 12 76-150 Darłowo
6.	Darłowskie Centrum Wolontariatu	ul. Królowej Jadwigi 3 76-150 Darłowo
7.	Darłowskie Stowarzyszenie Abstynenta Unittas	ul. Wieniawskiego 8 76-150 Darłowo
8.	Darłowskie Stowarzyszenie Kultura Sztuka Region	ul. H. Wieniawskiego 14/5 76-150 Darłowo
9.	Dom Hospicyjno Opiekuńczy Caritas im. Biskupa Czesława Domina w Darłowie	ul. Wiejska 9 76-150 Darłowo
10.	Ekologiczny Klub Obywatelski "Czuwanie"	ul. Żeromskiego 16/2
11.	Fundacja „Uśmiech dziecka”	ul. Poczтовая 32 76-150 Darłowo
12.	Klub Amazonki w Darłowie	ul. J. Matejki 17 76-150 Darłowo
13.	Klub Kolarski KROSS Ziemia Darłowska	ul. O. D. Tynieckiego 2 76-150 Darłowo
14.	Klub Pionierów Ziemi Darłowskiej	ul. Morska 6 76-150 Darłowo
15.	Klub Seniora „Nadzieja Złotego Wieku”	ul. Wieniawskiego 13A 76-150 Darłowo
16.	Klub Sportowy Stocznia Darłowo M&W	ul. Conrada 1 76-150 Darłowo
17.	Koło Terenowe nr 238 Społecznego Towarzystwa Oświatowego	ul. Zwycięstwa 1 76-150 Darłowo
18.	Miejski Klub Sportowy DARŁOVIA Darłowo	ul. Sportowa 1 (OSiR) 76-150 Darłowo
19.	Miejsko - Gminny Klub Honorowych Dawców Krwi PCK Kropelka w Darłowie	ul. M.C. Skłodowskiej 32/2 76-150 Darłowo
20.	Niezależna Inicjatywa Obywatelska	ul. Bosmańska 32

		76-150 Darłowo
21.	Oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego	ul. Leśna 3m2 76-150 Darłowo
22.	Pływacki Uczniowski Klub Sportowy Neon	ul. Północna 14 76-150 Darłowo
23.	Polski Związek Działkowców, Rodzinny Ogród Działkowy „Zjednoczenie” w Darłowie	ul. gen. Sowińskiego 6 76-150- Darłowo
24.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów. Zarząd Rejonowy	ul. Królowej Jadwigi 5c/3 76-150 Darłowo
25.	Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых Oddział Darłowsko - Sławiński	ul. Dąbrowskiego 4 76-150 Darłowo
26.	Polski Związek Łowiecki (PZŁ) - Koło Łowieckie „Odyniec” Darłowo	ul. Królowej Jadwigi 24; skr. poczt 59, 76-150 Darłowo
27.	Polski Związek Niewidomych Okręg Zachodniopomorski Koło w Darłowie	ul. Wieniawskiego 13A 76-150 Darłowo
28.	Polski Związek Wędkarski Koło w Darłowie	ul. M.C. Skłodowskiej 25 76-150 Darłowo
29.	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło w Darłowie	ul. Wieniawskiego 13A 76-150 Darłowo
30.	Pomorskie Stowarzyszenie Bezrobotnych - Bezdolnych i Osób Niepełnosprawnych	ul. 1-go Maja 3 76-150 Darłowo
31.	Stowarzyszenie Agroturystyczne Ziemi Darłowskiej „Zagroda”	Cisowo 20 76-150 Darłowo
32.	Stowarzyszenie Na Rzecz Inicjatyw Lokalnych "Mała Ojczyzna"	ul. Słowińska 24 76-150 Darłowo
33.	Stowarzyszenie na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym „Otwarte Drzwi” w Darłowie	ul. D. Tynieckiego 20 76-150 Darłowo
34.	Stowarzyszenie na Rzecz Utworzenia i Rozwoju Muzeum Techniki i Techniki Wojskowej TYTAN	Malechowo 27b 76-142 Malechowo
35.	Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych, Ich Rodzin I Przyjaciół na Terenie Ziemi Darłowskiej I Gmin Ościennych	ul. Wieniawskiego 8 76-150 Darłowo
36.	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinie "Na dzisiaj" w Darłowie	ul. Wyspiańskiego 25B/m7 76-150 Darłowo
37.	Stowarzyszenie Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Żeromskiego w Darłowie	ul. Chopina 4 76-150 Darłowo

38.	Szkolny Morski Klub Żeglarski „Albatros”	ul. Żeromskiego 25 76-150 Darłowo
39.	Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Darłowskiej	ul. Zamkowa 4 76-150 Darłowo
40.	Uczniowski Klub Sportowy Ashihara Karate i Ju Jitsu	ul. Grottgera 2a 76-150 Darłowo
41.	Uczniowski Klub Sportowy Orlik Darłowo przy Szkole Podstawowej nr 3	ul. Wyspiańskiego 25 d/7 76-150 Darłowo
42.	Uczniowski Klub Sportowy Sztorm - Darłowo	ul. Zwycięstwa 1 76-150 Darłowo
43.	Uczniowski Klub Sportowy Tajfun	Zwycięstwa 1 Darłowo
44.	Uczniowski Ludowy Klub Sportowy Tornado przy Miejskim Gimnazjum	ul. Franciszkańska 2 76-150 Darłowo
45.	WOPR Powiatu Sławieńskiego z siedzibą w Darłowie	ul. Sportowa 1 76-150 Darłowo
56.	Związek Nauczycielstwa Polskiego Oddział w Darłowie	ul. M.C. Skłodowskiej 44 76-150 Darłowo
47.	ZHP Hufiec Sławno Krąg Seniora „Darłowianie” w Darłowie	Al. Wojska Polskiego 51/4 76-150 Darłowo
48.	Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych	ul. Wieniawskiego 13A 76-150 Darłowo
49.	Związek Sybiraków Koło Terenowe w Darłowie	ul. Hanki Sawickiej 1C/8 76-150 Darłowo

Dane Urzędu Miejskiego w Darłowie.

15. Zintegrowanie działań na rzecz dziecka i rodziny ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, zakładami opieki zdrowotnej, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Wyeksponowano brak Zespołu oraz karty postępowania i współpracy poszczególnych jednostek zajmujących się rodziną – przyznano ocenę 3 (zaawansowane przygotowanie do wdrożenia).

16. Inicjowanie i rozwój różnych form integracji rodzin ze społecznością lokalną – wspieranie wypoczynku rodzinnego, organizowanie imprez integracyjnych

i kulturalnych, festynów, spartakiad we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

MOPS w Darłowie od lat podejmuje inicjatywy na rzecz rodziny. Przy Ośrodku działa Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu „Otwarte Drzwi”. Powołano je w celu pozyskiwania środków na realizację zadań związanych z zapobieganiem oraz eliminowaniem skutków wykluczenia społecznego. Działalność Stowarzyszenia polega m.in. na integracji jego członków poprzez aktywność kulturalną, edukacyjną oraz rekreacyjną. Organizowane są liczne spotkania okolicznościowe oraz zajęcia tematyczne. Wdrażanie tego kierunku ZO ocenił na 4 (rozpoczęte wdrożenie).

17. Upowszechnianie informacji o podmiotach świadczących pomoc dziecku i rodzinie.

Podkreślono brak informatora lokalnego zawierającego w/w dane, zarówno w formie drukowanej, jak i elektronicznej. Działania w zakresie tego kierunku oceniono na 4 (rozpoczęte wdrożenie).

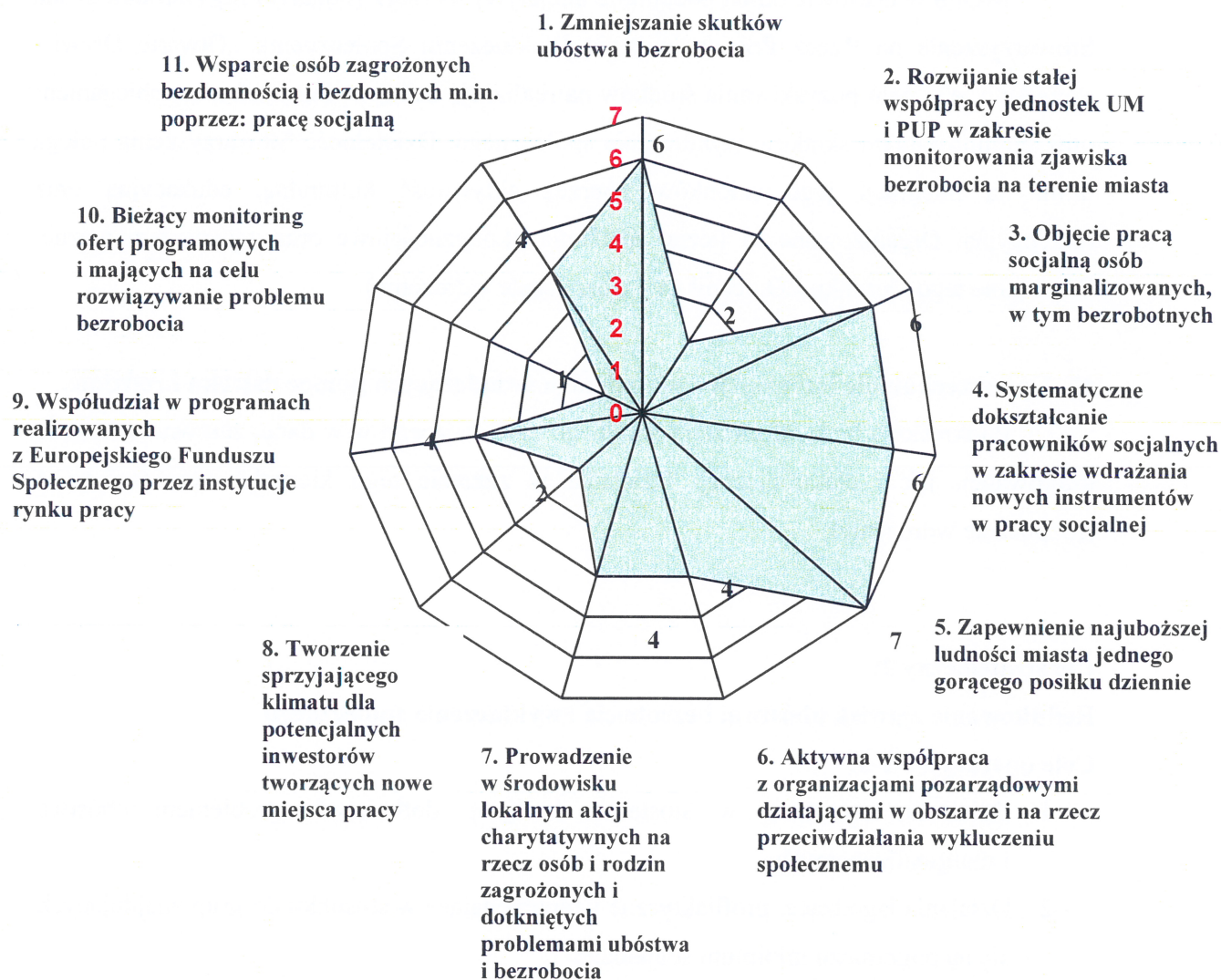
Cel strategiczny 2:

Redukowanie zjawisk ubóstwa, bezrobocia i wykluczenia społecznego

Cele operacyjne 1-5:

1. Działania ratunkowe w stosunku do grup dotkniętych problemem ubóstwa i marginalizowanych.
2. Działania łagodzące, profilaktyczne i zapobiegające w stosunku do grup znajdujących się na pograniczu minimum socjalnego.
3. Zapobieganie rozwojowi patologii społecznych.
4. Wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym szczególnie bezrobotnych długotrwale.
5. Pomoc osobom bezdomnych i zagrożonych bezdomnością.

Wykres 2. Ocena kierunków działań wyznaczonych w ramach celu strategicznego 2 i celów operacyjnych 1 – 5

1. Zmniejszanie skutków ubóstwa i bezrobocia poprzez systematyczną pomoc finansową i rzeczową realizowaną przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

ZO przyznał ocenę 6 (zaawansowany stopień wdrożenia), ale dotychczasowa działalność służb pomocowych w tym zakresie została uznana za niewystarczającą, m.in. z powodu braku nowoczesnych form pomocy wspierającej i terapeutycznej.

Działania MOPS w zakresie zmniejszania skutków ubóstwa i bezrobocia oraz pomocy rzeczowej i finansowej ilustrują poniższe tabele.

Tabela 8. Beneficjenci korzystający z pomocy społecznej z powodu ubóstwa i bezrobocia w latach 2011-2013

Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Ubóstwo	441	450	461	1 056	1 064	1 088
Bezrobocie	468	463	447	1 282	1 218	1 146

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie.

Tabela 9. Pomoc finansowa i rzeczowa świadczona przez MOPS w latach 2011-2013

Forma pomocy	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Pieniężna (zasiłki itd.)	591	660	603	1 456	1 544	1 390
Rzeczowa (np. posiłek, ubranie)	442	390	416	1 129	957	975

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie.

- 2. Rozwijanie stałej współpracy jednostek Urzędu Miejskiego i Powiatowego Urzędu Pracy w zakresie monitorowania zjawiska bezrobocia na terenie miasta, obejmującej m.in. upowszechnianie ofert pracy i informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego oraz szkoleniach i kursach umożliwiających zmianę kwalifikacji zawodowych (ze szczególnym uwzględnieniem osób powyżej 45 lat), organizowanie stażów absolwenckich i przygotowania zawodowego, prac interwencyjnych, robót publicznych i prac społecznie użytecznych**

Stwierdzono nieefektywną współpracę obu instytucji i podkreślono brak KIS. Przyznano ocenę 2 (rozpoczęto przygotowania do wdrożenia).

Tabela 10. Bezrobotni w Darłowie w latach 2008-2013

Lata	Liczba bezrobotnych ogółem	Liczba bezrobotnych kobiet	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym
2008	823	507	8,8%
2009	1 065	563	11,5%
2010	1 131	587	11,8%
2011	1 101	562	11,7%
2012	1 295	665	14,0%
2013	1 171	599	11,7%

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie.

- 3. Objęcie pracą socjalną osób marginalizowanych, w tym bezrobotnych, aby zachęcać je do systematycznego poszukiwania zatrudnienia. W szczególności należy dążyć do udzielenia im wszechstronnej pomocy w zakresie: poradnictwa i zapoznania z aktywnymi technikami poszukiwania pracy.**

W latach 2011-2013 pracą socjalną objęto odpowiednio 276, 359 i 259 rodzin oraz 714, 834 i 618 osób w rodzinach. Ważnym elementem tej pracy jest kontrakt socjalny. W latach 2011-2013 zawarto ogółem 165 takich kontraktów, w tym 64 w ramach realizacji projektu systemowego PO Kapitał Ludzki.

Wdrożenie powyższego kierunku Zespół Oceniający ocenił na 6 (zaawansowany stopień wdrożenia).

- 4. Systematyczne doszkadzanie pracowników socjalnych w zakresie wdrażania nowych instrumentów w pracy socjalnej – kontraktu socjalnego.**

Zgłoszono zastrzeżenia do niewystarczającego zindywidualizowania kontraktów. ZO wdrażanie tego kierunku ocenił na 6 (zaawansowany stopień wdrożenia).

- 5. Zapewnienie najuboższej ludności miasta jednego gorącego posiłku dziennie.**

W realizacji tego kierunku MOPS podejmował współpracę z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej. Pomocą w zakresie dożywiania objęto w latach 2011-2013 w sumie 1 072 osoby dorosłe. Koszt dożywiania w/w osób wyniósł ogółem 676 590 zł.

ZO ocenił stopień wdrożenia powyższego kierunku działania na 7 (pełne i skuteczne wdrożenie).

- 6. Aktywna współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze i na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu (np. z Stowarzyszeniem Na Rzecz Osób Zagrożonych Wykluczeniem Społecznym „Otwarte Drzwi” oraz Pomorskim Stowarzyszeniem Bezrobotnych – Bezdomnych i Osób Niepełnosprawnych) m.in. w zakresie utworzenia na terenie miasta Klubu Integracji Społecznej, a docelowo Centrum Integracji Społecznej.**

Zdaniem ZO powyższy kierunek działania należy ocenić na 4 (rozpoczęte wdrożenie). Podkreślano przede wszystkim brak Klubu Integracji Społecznej.

7. Prowadzenie w środowisku lokalnym akcji charytatywnych na rzecz osób i rodzin zagrożonych i dotkniętych problemami ubóstwa i bezrobocia.

Wdrażanie powyższego kierunku ZO ocenił na 4 (rozpoczęte wdrożenie), uznając podejmowane działania za niewystarczające.

8. Tworzenie sprzyjającego klimatu dla potencjalnych inwestorów tworzących nowe miejsca pracy, m.in. poprzez opracowanie i wdrożenie systemu dogodnych ulg podatkowych z tytułu podejmowania pozarolniczej działalności gospodarczej.

Zwrócono uwagę na zbyt małe wykorzystanie możliwości, jakie stwarzają programy i fundusze unijne. ZO przyznał ocenę 2 (rozpoczęto przygotowania do wdrożenia).

9. Współdziałanie w programach realizowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego przez instytucje rynku pracy.

ZO działania podejmowane w ramach tego kierunku uznał za niewystarczające, przyznano ocenę 4 (rozpoczęte wdrożenie).

10. Bieżący monitoring ofert programowych i ewentualne opracowanie projektów mających na celu rozwiązywanie problemu bezrobocia, w szczególności wśród kobiet i osób długotrwale bezrobotnych.

Nie dostrzeżono działań w tym kierunku, przyznano ocenę 1 (nie rozpoczęto wdrożenia).

11. Wsparcie osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych m.in. poprzez: pracę socjalną (polegającą m.in. na poradnictwie w zakresie możliwości pomocy w opłacie czynszu celem zapobieżenia eksmisji i bezdomności, informowaniu o zamianie mieszkań), udzielanie pomocy rzeczowej i finansowej w opłacie czynszu (dodatki mieszkaniowe, zasiłki celowe), tworzenie mieszkań socjalnych, podjęcie działań w kierunku uruchomienia na terenie miasta całorocznej toalety miejskiej i łaźni oraz opracowywanie indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.

Poniższa tabela przedstawia dane z lat 2011-2013 odnoszące się do pomocy udzielanej przez MOPS z powodu zagrożenia bezdomnością i bezdomności.

Tabela 11. Beneficjenci MOPS objęci pomocą z powodu bezdomności w latach 2011-2013

Rok	Liczba osób objętych pomocą z powodu bezdomności	Liczba osób w rodzinach objętych pomocą z powodu bezdomności
2011	26	28
2012	29	31
2013	23	24

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie.

Jeśli idzie o pomoc w postaci dodatków mieszkaniowych, to dane w tym zakresie przedstawiają się następująco: w latach 2011-2013 w Darłowie przyznano dodatki mieszkaniowe odpowiednio 417, 419 i 426 rodzinom, liczba przyznanych dodatków wyniosła na koniec każdego roku 891, 899 i 888. Wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych w poszczególnych latach wynosiła: 655 685,79 zł, 657 781,82 zł i 671 293,60 zł.

Realizację zadań w ramach powyższego kierunku ZO ocenił na 4 (rozpoczęte wdrożenie).

Cel strategiczny 3:

Poprawa jakości życia osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych

Cele operacyjne 1-4:

1. Zapewnienie odpowiednich form opieki osobom wymagającym takiej pomocy, aktywizowanie osób starszych i niepełnosprawnych do udziału w życiu społecznym.
2. Usprawnianie osób starszych i niepełnosprawnych.
3. Aktywizacja rodzin na rzecz zapewnienia opieki swoim najbliższym, wymagającym takiej pomocy.
4. Promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.

Przed dokonaniem oceny kierunków działań wyznaczonych w ramach powyższego celu strategicznego warto przedstawić informacje na temat struktury wiekowej mieszkańców Darłowa oraz struktury wiekowej odbiorców pomocy społecznej. Dane te zawarto w przedstawionych poniżej tabelach.

Tabela 12. Struktura wiekowa mieszkańców gminy w latach 2008-2013

Rok	Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	Liczba osób w wieku produkcyjnym	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym
2008	2 608	9 317	2 190
2009	2 501	9 276	2 244
2010	2 480	9 563	2 282

2011	2 458	9 255	2 289
2012	2 400	9 084	2 413
2013	2 355	8 942	2 505

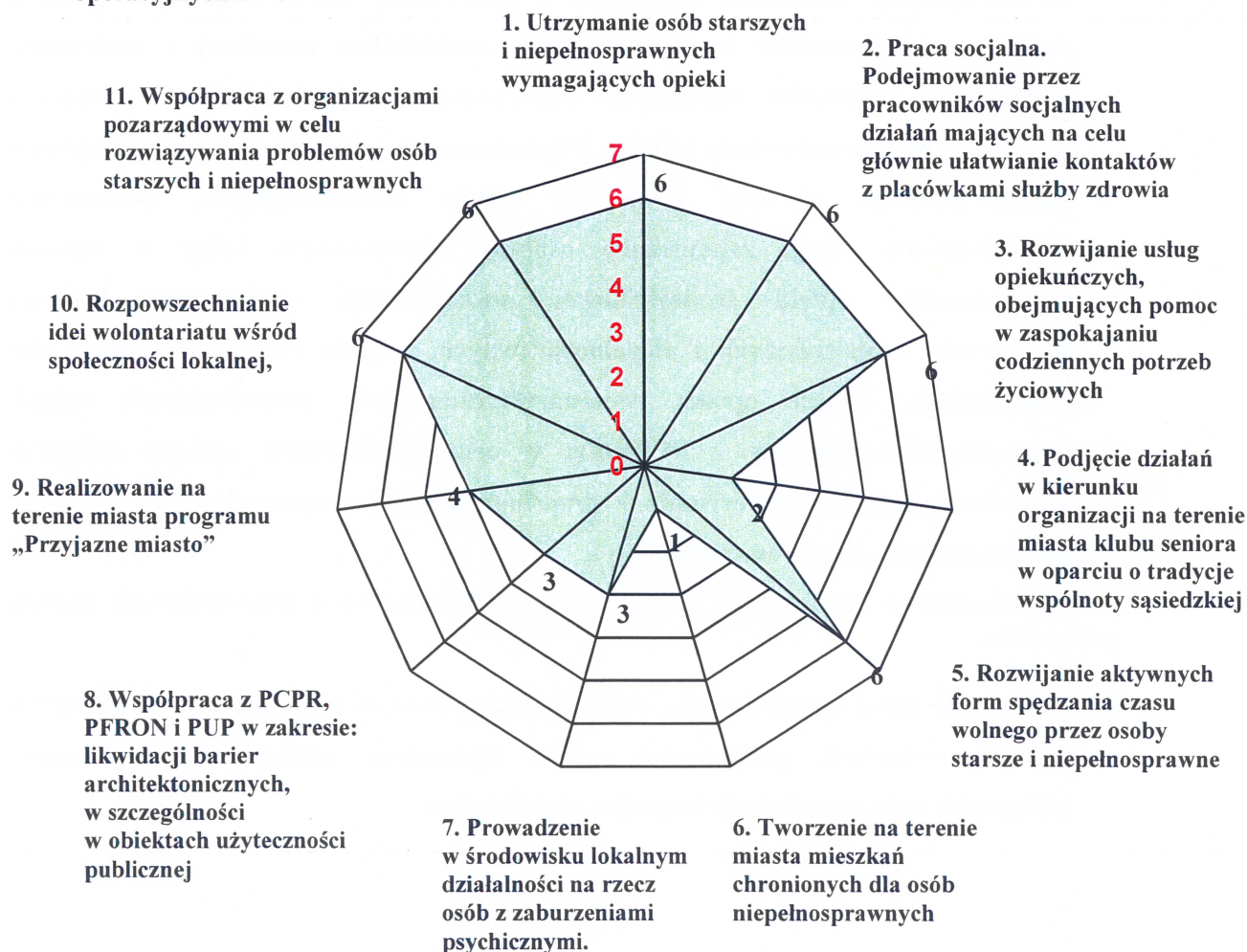
Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie.

Tabela 13. Struktura wiekowa beneficjentów systemu pomocy społecznej w latach 2008-2013

Rok	Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	Liczba osób w wieku produkcyjnym	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym
2008	225	661	141
2009	236	739	144
2010	276	756	121
2011	271	688	114
2012	269	616	107
2013	275	606	99

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie.

Wykres 3. Ocena kierunków działań wyznaczonych w ramach celu strategicznego 3 i celów operacyjnych 1 - 4

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-4:

1. **Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych wymagających opieki w środowisku zamieszkania.**

Tabela 14. Beneficjenci korzystający z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2011-2013

Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
niepełnosprawność	278	318	288	641	664	576
Długotrwała lub ciężka choroba	369	391	373	805	801	713

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie.

Wdrażanie tego kierunku ZO ocenił na 6 (zaawansowany stopień wdrożenia).

2. **Praca socjalna. Podejmowanie przez pracowników socjalnych działań mających na celu głównie ułatwianie kontaktów z placówkami służby zdrowia, udzielanie pomocy w korzystaniu z różnych form rehabilitacji leczniczej i społecznej, inicjowanie kontaktów rodzinnych oraz podejmowanie działań zmierzających do większego zaangażowania rodziny w sprawowanie opieki nad osobą wymagającą takiej pomocy, w tym zawieranie umów alimentacyjnych, porozumień na świadczenie usług, zapewnienie osobom uprawnionym usług w ramach pielęgniarstwa opieki środowiskowej, uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych, a także rozpowszechnienie idei wolontariatu, objęcie opieką wolontarystyczną osób potrzebujących opieki, prowadzenie współpracy z PCPR-em w celu umożliwienia osobom starszym i niepełnosprawnym skorzystania z przysługujących im uprawnień (np. wyjazdy do sanatorium, sprzęt rehabilitacyjny).**

Działania w ramach tego kierunku zostały ocenione na 6 (zaawansowany stopień wdrożenia).

3. **Rozwijanie usług opiekuńczych, obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną zalecaną przez lekarza, pielęgnację oraz zapewnienie kontaktu z otoczeniem**

Tabela 15. Pomoc w postaci usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych świadczona przez MOPS w latach 2011-2013

Forma pomocy	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Usługi opiekuńcze	42	38	36	65	50	45
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	3	3	3	9	9	7

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie.

ZO przyznał w przypadku tego kierunku ocenę 6 (zaawansowany stopień wdrożenia).

- 4. Podjęcie działań w kierunku organizacji na terenie miasta klubu seniora w oparciu o tradycje wspólnoty sąsiedzkiej, ewentualnie, w sprzyjających okolicznościach, utworzenie Domu Dziennego Pobytu dla osób starszych.**

Wdrażanie tego kierunku ZO ocenił na 2 (rozpoczęto przygotowania do wdrożenia).

- 5. Rozwijanie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne, w tym organizowanie cyklicznych spotkań integracyjnych, zaspokajanie potrzeb kulturalno-społecznych i rekreacyjnych.**

Doceniono działalność utworzonego przez pracowników MOPS Stowarzyszenia na Rzecz Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu „Otwarte Drzwi”, które obejmuje swoim działaniem osoby starsze i niepełnosprawne.

Przyznano ocenę 6 (zaawansowany stopień wdrożenia).

- 6. Tworzenie na terenie miasta mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych.**

Wobec braku działań w tym zakresie przyznano ocenę 1 (nie rozpoczęto wdrożenia).

- 7. Prowadzenie w środowisku lokalnym działalności na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi – podjęcie działań w kierunku utworzenia na terenie miasta Środowiskowego Domu Samopomocy oraz uruchomienia specjalistycznych usług opiekuńczych.**

Brak odpowiedniego lokalu jest główną przeszkodą w utworzeniu ŚDS. Wdrożenie tego kierunku ZO ocenił na 3 (zaawansowane przygotowanie do wdrożenia).

- 8. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie: likwidacji barier architektonicznych, w szczególności w obiektach użyteczności**

publicznej; aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych – podjęcie działań w kierunku utworzenia na terenie miasta Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Brak ustalonych zasad współpracy z w/w instytucjami. Wdrożenie tego kierunku zostało ocenione na 3 (zaawansowane przygotowanie do wdrożenia).

9. Realizowanie na terenie miasta programu „Przyjazne miasto”.

ZO wdrażanie powyższego kierunku ocenił na 4 (rozpoczęte wdrożenie).

10. Rozpowszechnianie idei wolontariatu wśród społeczności lokalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, na rzecz opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi.

MOPS aktywnie współpracuje z Darłowskim Centrum Wolontariatu. Działania podejmowane w kierunku rozpowszechniania idei wolontariatu ZO ocenił na 6 (zaawansowany stopień wdrożenia).

11. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w celu skuteczniejszego rozwiązywania problemów osób starszych i niepełnosprawnych.

Do najważniejszych organizacji, z którymi współpracuje Ośrodek w ramach pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym należą: PKPS, „Caritas”, Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych, ich Rodzin i Przyjaciół, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Związek Kombatanów RP i Byłych Więźniów Politycznych i Związek Niewidomych.

Realizację wdrożenia tego kierunku ZO ocenił na 6 (zaawansowany stopień wdrożenia).

Cel strategiczny 4:

Budowa sprawnego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień

Cele operacyjne 1-4:

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień.
2. Zmniejszanie rozmiarów problemów, które aktualnie występują.
3. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z problemami już istniejącymi.
4. Przeciwdziałanie przemocy domowej.

Wykres 4. Ocena kierunków działań wyznaczonych w ramach celu strategicznego 4 i celów operacyjnych 1 – 4

1. Ograniczanie i zmiana struktury spożycia alkoholu.

Podkreślono potrzebę rozpowszechniania, na większą niż dotychczas skalę, informacji o wysokiej szkodliwości napojów alkoholowych. ZO wdrażanie tego kierunku ocenił na 2 (rozpoczęto przygotowania do wdrożenia).

2. Zmiana zachowań i postaw mieszkańców w sytuacjach związanych z alkoholem i narkotykami.

Działania w tym zakresie zostały przez ZO ocenione na 5 (częściowe wdrożenie).

3. Zintensyfikowanie stosownych form profilaktyki alkoholowej i narkotykowej kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży.

Tabela 16. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień w gminie w latach 2011-2013

Rok	Wysokość wydatków
2011	559 917,20
2012	581 430,46
2013	575 155,24

Dane MKRPA w Darłowie.

Wdrażanie tego kierunku oceniono na 6 (zaawansowany stopień wdrożenia).

4. Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu.

ZO nie zgłosił zastrzeżeń w zakresie realizacji tego kierunku, przyznano ocenę 6 (zaawansowany stopień wdrożenia).

5. Zwiększanie świadomości społeczności lokalnej (ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży) odnośnie zagrożeń wynikających ze stosowania używek – m.in. organizowanie pogadarek ze specjalistami.

Wdrażanie powyższego kierunku oceniono na 6 (zaawansowany stopień wdrożenia).

6. Prowadzenie edukacji eliminującej czynniki zagrażające prawidłowemu funkcjonowaniu społecznemu i psychologicznemu – promowanie zdrowego stylu życia, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.

Działania prowadzone w gminie w tym zakresie oceniono na 6 (zaawansowany stopień wdrożenia).

7. Budowa międzyinstytucjonalnych koalicji służących rozwiązywaniu kwestii uzależnień – zacieśnienie współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi w tym obszarze.

Wdrażanie tego kierunku ZO ocenił na 6 (zaawansowany stopień wdrożenia).

8. Zwiększenie skuteczności i dostępności leczenia i terapii osobom uzależnionym i współuzależnionym w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów uzależnień oraz wzmacnianie efektów leczenia.

ZO ocenił działania w w/w kierunku na 7 (pełne i skuteczne wdrożenie).

Tabela 17. Liczba wniosków rozpatrzonych przez MKRPA dotyczących skierowania na leczenie odwykowe osób uzależnionych, liczba wniosków skierowanych do Sądu o przymusowe leczenie, liczba spraw skierowanych do prokuratury w związku z przemocą w rodzinie oraz liczba kontroli punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych w danym roku

Rok	Liczba rozpatrzonych wniosków	Liczba wniosków skierowanych do Sądu	Liczba spraw skierowanych do prokuratury	Liczba kontroli punktów
2011	53	4	0	135
2012	51	3	0	133
2013	285	7	0	100

Dane MKRPA w Darłowie.

9. Opracowanie i realizacja miejskiego programu przeciwdziałania narkomanii.

Wdrażanie tego kierunku ZO ocenił na 7 (pełne i skuteczne wdrożenie).

10. Opracowanie i realizacja miejskiego programu przeciwdziałania przemocy domowej.

Powyższy kierunek został przez ZO oceniony na 6 (zaawansowany stopień wdrożenia).

Cel strategiczny 5:

Wzmacnianie lokalnej społeczności w samodzielnym rozwiązywaniu własnych problemów

Cele operacyjne 1-3:

1. Inicjowanie integracji społeczności lokalnej.
2. Wspólne diagnozowanie potrzeb i problemów społeczności lokalnej.
3. Rozszerzanie współpracy pomiędzy grupami społecznymi i organizacjami pozarządowymi a instytucjami rządowymi i samorządowymi.

Wykres 5. Ocena kierunków działań wyznaczonych w ramach celu strategicznego 5 i celów operacyjnych 1- 3

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-3:

1. Systematyczna diagnoza i monitoring istniejących problemów społecznych.

Wdrażanie tego kierunku oceniono na 3 (zaawansowane przygotowanie do wdrożenia). Zgłoszono uwagę o niewystarczających środkach finansowych na regularne diagnozy opracowywane przez wyspecjalizowane instytucje.

2. Systematyczne wzmocnienie kadr Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej poprzez doksztalcanie i utrzymanie odpowiedniej liczby pracowników socjalnych.

Nie zgłoszono zastrzeżeń do realizacji tego kierunku i przyznano notę 6 (zaawansowany stopień wdrożenia).

- 3. Doskonalenie systemu informacyjnego o możliwościach udzielania pomocy społecznej i wsparcia mieszkańcom miasta, m.in. poprzez Internet, wydawanie informatora o działalności MOPS.**

ZO wdrażanie tego kierunku ocenił na 6 (zaawansowany stopień wdrożenia).

- 4. Propagowanie idei samopomocy i obywatelskiego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej – upowszechnianie pozytywnych skutków działań obywatelskich.**

Działania prowadzone w tym zakresie zostały przez ZO ocenione na 3 (zaawansowane przygotowanie do wdrożenia).

- 5. Realizacja zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych w mieście w jak najszerszym zakresie przez organizacje społeczne, kościół katolicki i inne kościoły, związki wyznaniowe, fundacje, stowarzyszenia, pracodawców, osoby fizyczne i prywatne.**

Wdrożenie tego kierunku ZO ocenił na 6 (zaawansowany stopień wdrożenia).

- 6. Wspieranie organizacyjne, prawne i lokalowe powstających i istniejących organizacji pozarządowych oraz świadczenie poradnictwa dla organizacji pozarządowych w zakresie pozyskiwania grantów i dotacji, środków finansowych z innych źródeł niż samorządowe.**

Realizację zadań w ramach tego kierunku oceniono na 6 (zaawansowany stopień wdrożenia).

- 7. Zwiększenie koordynacji działań organizacji pozarządowych już działających na terenie miasta poprzez systematyczny przepływ informacji o podejmowanych inicjatywach, regularne spotkania oraz wymianę doświadczeń.**

Działania podejmowane przy realizacji powyższego kierunku zostały ocenione na 6.

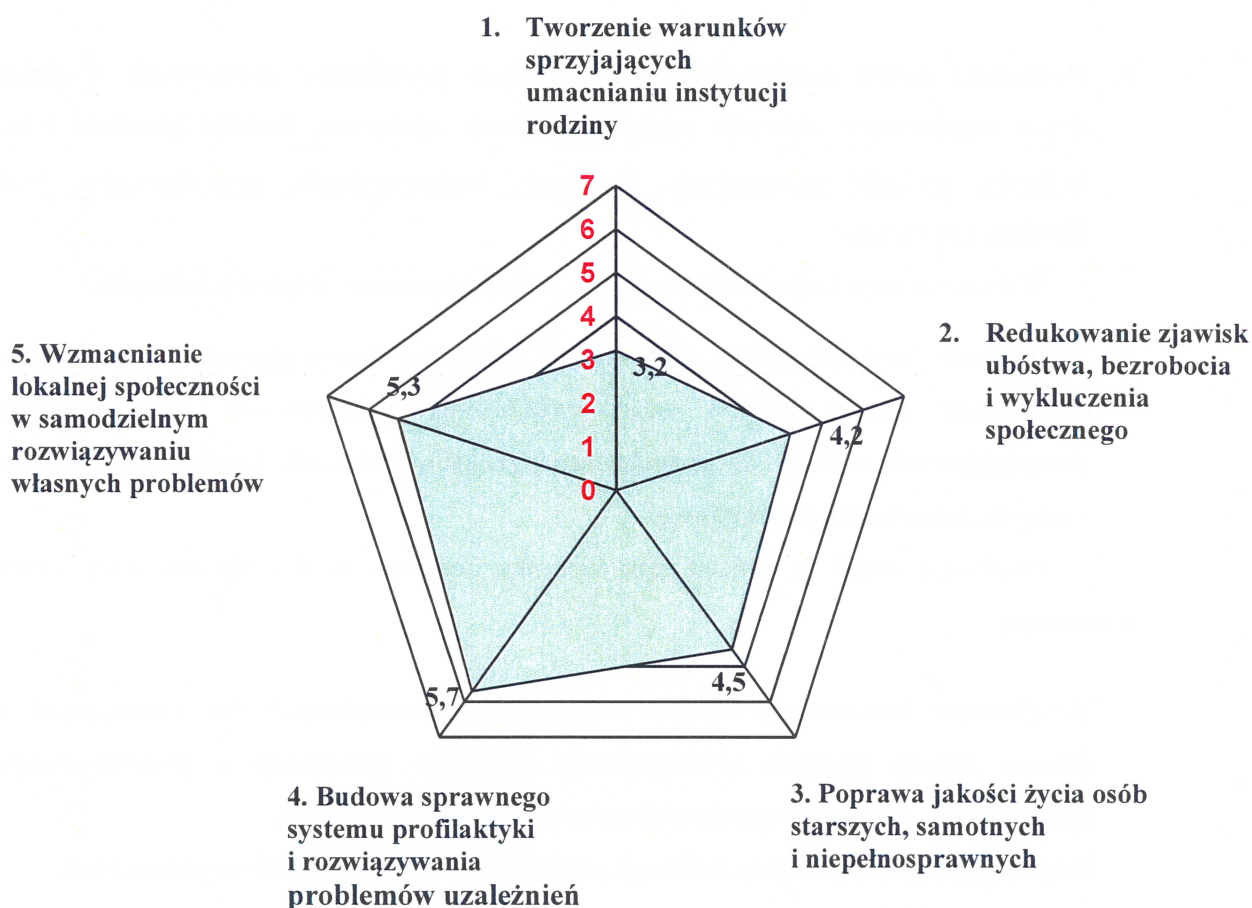
- 8. Promowanie idei wolontariatu i pozyskiwania wolontariuszy do współpracy w realizowaniu zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych.**

Zespół Oceniający nie zgłosił żadnych zastrzeżeń co do realizacji założeń tego kierunku, przyznano notę 7 (pełne i skuteczne wdrożenie)

3. PODSUMOWANIE

Podsumowanie w zakresie oceny stopnia wdrożenia zapisów strategicznych przedstawia poniższy wykres, który uwzględnia średnią ocen dla poszczególnych kierunków działania w ramach pięciu celów strategicznych.

Wykres 6. Ocena celów strategicznych 1-5 i celów operacyjnych dokonana w oparciu o średnią ocen kierunków działań wyznaczonych w ramach tych celów

I. Średnia ocen stopnia wdrożenia zapisów wyznaczonych w ramach celu strategicznego 1 („Tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny”) była najniższa i wyniosła 3,2. Najwyżej oceniono działania służące zabezpieczeniu potrzeb bytowych dzieci i młodzieży z rodzin ubogich poprzez: organizowanie i finansowanie dożywiania w trakcie nauki w szkole, zapewnienie odzieży odpowiedniej do pory roku i wyposażenia w artykuły szkolne, organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego i zimowego oraz organizowanie akcji charytatywnych dla pozyskiwania środków na pomoc

dzieciom. Podobnie wysoko oceniono również przedsięwzięcia mające na celu zapewnienie dzieciom i młodzieży szerszego dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, m.in. poprzez zwiększenie liczby zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, tworzenie nowych miejsc spędzania czasu wolnego – zaplecza sportowo-rekreacyjnego, placów zabaw, świetlic osiedlowych, podjęcie działań w kierunku utworzenia na terenie miasta nowej siedziby Domu Kultury. Na tym samym poziomie oceniono także działania służące wykorzystaniu potencjału partnerów społecznych w realizacji pomocy dziecku i rodzinie.

Najniżej oceniono zwiększenie dostępu do bezpłatnej lub taniej opieki nad dziećmi dla pracujących oraz podnoszących swoje kwalifikacje osób samotnie wychowujących dzieci, m.in. podjęcie działań w kierunku utworzenia przy MOPS grupy przedszkolnej dla dzieci w wieku 3-6 lat. Równie nisko oceniono realizację kierunku polegającego na podejmowaniu inicjatyw i nowatorskich rozwiązań na rzecz ochrony macierzyństwa i dziecka w rodzinie, a także tworzenie interdyscyplinarnych zespołów specjalistów do spraw interwencji w sytuacjach zagrażających dzieciom i młodzieży oraz rozwój nowych form działań osłonowo-aktywizujących na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

II. Średnia ocen stopnia wdrożenia kierunków działań wyznaczonych w ramach celu strategicznego 2 („Redukowanie zjawisk ubóstwa, bezrobocia i wykluczenia społecznego”) była nieco wyższa i wyniosła 4,2. Najwyżej oceniono objęcie pracą socjalną osób marginalizowanych, w tym bezrobotnych, aby zachęcać je do systematycznego poszukiwania zatrudnienia. Równie wysoko oceniono systematyczne doszkalać pracowników socjalnych w zakresie wdrażania nowych instrumentów w pracy socjalnej – kontraktu socjalnego, a także współdziałanie w programach realizowanych z EFS przez instytucje rynku pracy.

Najniższą ocenę przyznano działaniom służącym tworzeniu bieżącego monitoringu ofert programowych i ewentualnemu opracowaniu projektów mających na celu rozwiązywanie problemu bezrobocia, w szczególności wśród kobiet i osób długotrwale bezrobotnych.

III. Średnia ocen stopnia wdrożenia zapisów wyznaczonych w ramach celu strategicznego 3 („Poprawa jakości życia osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych”) wyniosła 4,5. Najwyższe oceny przyznano działaniom zapewniającym utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych wymagających opieki w środowisku domowym, działaniom służącym rozwijaniu aktywnych form spędzania wolnego czasu przez osoby starsze

i niepełnosprawne, w tym organizowaniu spotkań integracyjnych, zaspokajaniu potrzeb kulturalno-społecznych i rekreacyjnych. Równie wysoko oceniono rozpowszechnianie idei wolontariatu wśród społeczności lokalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, na rzecz opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi oraz współpracę z organizacjami pozarządowymi w celu skuteczniejszego rozwiązywania problemów osób starszych i niepełnosprawnych.

Najniższe oceny uzyskały natomiast działania zakładające utworzenie w mieście domu dziennego pobytu dla osób starszych oraz mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych.

IV. Średnia ocen stopnia wdrożenia zapisów wyznaczonych w ramach celu strategicznego 4 („Budowa sprawnego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień”) była najwyższa ze wszystkich i wyniosła 5,7. Prawie wszystkie podejmowane działania oceniono wysoko – od zmiany zachowań i postaw mieszkańców w sytuacjach związanych z alkoholem i narkotykami poprzez zintensyfikowanie stosowanych form profilaktyki alkoholowej i narkotykowej kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży, budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu po zwiększanie świadomości społeczności lokalnej odnośnie zagrożeń wynikających ze stosowania używek oraz prowadzenie edukacji eliminującej czynniki zagrażające prawidłowemu funkcjonowaniu społecznemu i psychologicznemu – promowanie zdrowego stylu życia, szczególnie wśród dzieci i młodzieży, a także budowę międzyinstytucjonalnych koalicji służących rozwiązywaniu kwestii uzależnień – zacieśnienie współpracy między instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi w tym obszarze. Najwyższe oceny przyznano działaniom zapewniającym zwiększenie skuteczności i dostępności leczenia i terapii osobom uzależnionym i współuzależnionym w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów uzależnień oraz wzmacnianie efektów leczenia, a także działaniom służącym opracowywaniu i realizacji miejskiego programu przeciwdziałania narkomanii.

Jedyną niską ocenę w ramach tego celu strategicznego przyznano działaniom mającym na celu ograniczanie i zmianę struktury spożycia alkoholu.

V. Średnia ocen stopnia wdrożenia zapisów wyznaczonych w ramach celu strategicznego 5 („Wzmacnianie lokalnej społeczności w samodzielny sposób rozwiązywaniu

własnych problemów”) wyniosła 5,3. Wysoko oceniono systematyczne wzmacnianie kadr Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej poprzez dokształcanie i utrzymywanie odpowiedniej liczby pracowników socjalnych, doskonalenie systemu informacyjnego o możliwościach udzielania pomocy społecznej i wsparcia mieszkańcom miasta, m.in. poprzez Internet i wydawanie informatora o działalności MOPS, a także realizację zadań dot. rozwiązywania problemów społecznych w mieście w jak najszerszym zakresie przez organizacje społeczne, kościoły, związki wyznaniowe, fundacje, stowarzyszenia, pracodawców, osoby fizyczne. Podobnie wysoką ocenę przyznano również działaniom mającym na celu wspieranie organizacyjne, prawne i lokalowe powstających i istniejących organizacji pozarządowych oraz świadczenie poradnictwa w zakresie pozyskiwania grantów i dotacji z innych źródeł niż samorządowe, a także przedsięwzięciom służącym zwiększeniu koordynacji działań organizacji pozarządowych już działających na terenie miasta poprzez systematyczny przepływ informacji o podejmowanych inicjatywach, regularne spotkania oraz wymianę doświadczeń.

Najniżej oceniono działanie polegające na prowadzeniu systematycznej diagnozy i monitoringu istniejących problemów społecznych.

Trudności we wdrażaniu strategii

Wpływ na ocenę stopnia realizacji zapisów strategicznych mają m.in. trudności, jakie napotyka się podczas wdrażania strategii. Mogą one mieć charakter organizacyjno-finansowy, prawny, kadrowy i lokalowy.

ZO uznał, iż największym problemem w wdrażaniu Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Darłowo stanowił brak jednolitej koordynacji działań wszystkich instytucji polityki społecznej realizujących strategię.

Jednostka odpowiedzialna za wdrażanie strategii napotkała następujące problemy:

- niedostateczna koordynacja pracy instytucji polityki społecznej
- brak środowiskowego domu samopomocy
- ograniczona dostępność do poradnictwa specjalistycznego w MOPS w Darłowie z uwagi na ograniczone fundusze

Oceniając strategię, zwrócono uwagę na ukierunkowanie odpowiedzialności za jej realizację. Uznano, że MOPS nie powinien być koordynatorem realizacji strategii, a funkcja ta powinna być sprawowana na szczeblu gminy.

Osiągnięcia w realizacji strategii

Pomimo trudności napotkanych podczas wdrażania strategii, odnotowano osiągnięcia. Do największych z nich ZO zaliczył:

- ciągle podnoszenie kwalifikacji przez pracowników MOPS w Darłowie
- realizację we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami wielu założeń wynikających ze strategii mimo niedostatecznej koordynacji działań podejmowanych przez poszczególne podmioty

Zostały zrealizowane m.in. następujące programy i projekty socjalne:

- działały kluby „Tęcza” i „Niezapominajka”
- była prowadzona edukacja osób korzystających z pomocy MOPS w zakresie przeciwdziałania przemocy

Przedsięwzięcia, których nie udało się zrealizować w latach 2008-2013

Wdrażając strategię, nie udało się zrealizować projektu „NIE dla przemocy”, który został przerwany z uwagi na brak funduszy.

4. REKOMENDACJE

Zespół Oceniający, po dokonaniu oceny stopnia wdrożenia kierunków działań za lata 2008-2013 wyznaczonych w ramach celów strategicznych i operacyjnych przyjętych w Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Darłowo, postanowił przedstawić następujące rekomendacje w odniesieniu do podejmowanych działań.

- Zwiększenie środków finansowych przeznaczonych na sporządzanie regularnych diagnoz przez wyspecjalizowane firmy
- Utworzenie poradni rodzinnej przy MOPS
- Zwiększenie liczby specjalistów pracujących z dziećmi i młodzieżą
- Stworzenie takiego systemu reagowania i pomocy, by zabieranie dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo było rozwiązaniem ostatecznym
- Rozszerzenie działalności świetlicy miejskiej o pomoc socjoterapeutyczną
- Uruchomienie całorocznej toalety i łazienki miejskiej
- Utworzenie środowiskowego domu samopomocy

- Utworzenie WTZ
- Reaktywowanie KIS
- Utworzenie w mieście mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych
- Utworzenie domu dziennego pobytu dla osób starszych
- Podpisanie porozumienia z PUP zobowiązującego do bieżącego informowania o miejscach pracy
- Zwiększenie budżetu na szkolenie pracowników
- Podpisanie porozumienia o współpracy – partnerstwie pomiędzy instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie
- Przygotowanie lokalnego informatora o podmiotach świadczących szeroko rozumiane wsparcie i pomoc (zarówno w wersji elektronicznej, jak i drukowanej).

